

Raadscommissievoorstel

Status: Voorbereidend besluitvormend

Agendapunt:	4	
Onderwerp:	Gedragscode integriteit bestuurders en volksvertegenwoordigers 2017	
Datum:	14 februari 2017	
Portefeuillehouder:	drs. H.C.P. Noten	
Decosnummer:	569	
Informant:	Anne Kruiper a.kruiper@dalfsen.nl (0529) 488 292	Joost Leegwater griffie@dalfsen.nl (0529) 488 230

Voorstel:

1. De gedragscode integriteit bestuurders en volksvertegenwoordigers 2017 vast te stellen.
2. De 'Gedragscode integriteit voor de leden van de gemeenteraad', zoals vastgesteld op 26 mei 2003, in te trekken.
3. Een geschenkenregister in te stellen.
4. Kennis te nemen van het ambtelijk vervolgtraject.

Inleiding:

In maart 2015 heeft de VNG nieuwe model gedragscodes voor integriteit gepubliceerd. In het presidium is afgesproken dat de Dalfser codes geactualiseerd worden op zo'n manier dat de gedragscode zelf en daarmee het onderwerp integriteit geen dode letter is. Uitgangspunt daarbij was om zowel de bestuurders als de ambtenaren van een nieuwe gedragscode te voorzien. De uitvoering voor zowel het bestuurlijke als het ambtelijke deel is daarna gezamenlijk opgepakt: de griffier het bestuurlijke deel (raad/college/burgemeester), de beleidsadviseur HR het ambtelijke deel (DT/ambtelijke organisatie). Het bestuurlijk deel wordt u aangeboden ter besluitvorming.

Argumenten:

1.1 De bestaande gedragscodes zijn verouderd

In de Aanpassingswet dualisering gemeentebesturen was de verplichting opgenomen dat gedragscodes worden vastgesteld voor burgemeester, wethouders en raadsleden. Deze dateren uit 2003. Voor de ambtelijke organisatie is eind 2001 een gedragscode vastgesteld. Met de inhoud van die gedragscodes is inhoudelijk weinig mis. De insteek van de gedragscodes was echter vrij formeel: ze werden beschouwd als toets of integer wordt gehandeld. Integriteit gaat echter niet alleen over zaken die duidelijk goed of fout zijn. Er is ook een grijs gebied. De nieuwe gedragscode gaat daarom meer uit van gespreksvoering als belangrijkste instrument om aan de voorkant het bewustzijn over integriteit en integer handelen te bevorderen. Een minder formele insteek is passend, eigen verantwoordelijkheid is leidend.

1.2 De gedragscodes gaan uit van gedeelde waarden

Deze gedragscode bestaat uit een algemeen deel over grondbeginselen (deel A) en een specifieke gedragscode voor bestuurders en volksvertegenwoordigers (deel B). De nog op te stellen gedragscode voor de ambtenaren bestaat uit hetzelfde deel A, maar een eigen gedragscode (deel C), die vastgesteld wordt door B&W. Deze manier van werken benadrukt het gezamenlijke, maar heeft oog voor de verschillen. Het gezamenlijk deel bestaat uit grondbeginselen, leidende principes en de kernwaarden van de organisatie. De keuze voor eigen verantwoordelijkheid, transparantie en betrouwbaarheid is gemaakt door het presidium, maar wordt ook onderschreven door het DT. De kernwaarden zijn vastgesteld door het DT en worden onderschreven door andere actoren.

1.3 De gedragscodes zijn opgebouwd rond een aantal centrale thema's

In een workshop op 7 november 2016 voor raads- en collegeleden is integriteit opnieuw verkend. Op basis van de bestaande gedragscode, de modelgedragscode en de input uit de workshop hebben we gekozen voor een aantal onderwerpen in de gedragscode die het beleidsveld grotendeels afdekken. Verboden handelingen, belangenverstrengeling (nevenfuncties), beïnvloeding (geschenken) en verantwoord gebruik van middelen (informatie en voorzieningen) zijn de belangrijkste thema's die je in het kader van integriteit met elkaar bespreekt. Deze thema's volgen logisch op de betreffende bepalingen in wet- en regelgeving en uit vorige (model) gedragscodes. Hoewel de uitwerking ook hier verschilt tussen bestuurders en ambtenaren, komt iedereen die werkt voor de gemeente Dalfsen met dezelfde soort vraagstukken in aanraking.

1.4 Nieuwe gedragscodes geven een impuls aan het integriteitsbewustzijn

De gedragscode bevat een handreiking voor inperking van het grijze gebied tussen wat is toegestaan en wat niet is toegestaan. Het werken met gedragscodes en het periodiek bespreken van casussen bij fracties, in het presidium en in het college zorgt ervoor dat het bewustzijn versterkt wordt. Bestuurders en volksvertegenwoordigers zijn op die manier beter in staat om lastige situaties te herkennen en ermee om te gaan. Dat maakt het ook makkelijker om integer handelen van anderen aan te kaarten.

1.5 Vaststelling van de gedragscodes is voorbehouden aan de gemeenteraad

De raad stelt de gedragscodes voor de raadsleden, wethouders en burgemeester vast. Dit volgt uit de Gemeentewet. Omdat de gedragscode ook van toepassing is op het college, is input en draagvlak voor deze code wel belangrijk. Omgekeerd geldt dat het college bevoegd is tot vaststelling van de

gedragscode voor ambtenaren, maar dat draagvlak vanuit de raad wenselijk is met het oog op het gezamenlijke deel.

2.1 Intrekken van de oude gedragscode is een bevoegdheid van de raad

De vorige gedragscode, die gold voor de leden van de gemeenteraad, kan worden ingetrokken.

3.1 Een openbaar register van geschenken, ongeacht de (geschatte) waarde, is opgenomen in de gedragscode

Het openbaar maken van ontvangen geschenken is een uiting van transparant bestuur. De gemeentesecretaris is verantwoordelijk voor beheer van het register voor het college, de griffier is dat voor de raad.

4.1 Het traject met de ambtelijke organisatie krijgt nog een vervolg

Zoals aangegeven bestaat dit project uit drie delen. Het gezamenlijke deel A en de gedragscode voor bestuurders in deel B gaan nu naar de raad ter vaststelling. De gedragscode voor ambtenaren wordt weliswaar door het college vastgesteld, maar de inhoud ervan is gebaat bij draagvlak in de ambtelijke organisatie. Het DT gaat daarom – samen met griffier, HR adviseur en Marc de Droog (bureau Necker van Naem) - in gesprek met alle medewerkers in de organisatie om integriteit onder de aandacht te brengen en om input op te halen. Dit zal uitmonden in een besluit van het college om de gedragscode voor ambtenaren vast te stellen. Dit zal ter kennisname aan de raad worden aangeboden.

Kanttekeningen

Geen.

Alternatieven:

Het is mogelijk om onderdelen uit de gedragscode aan te passen, binnen de randvoorwaarden die volgen uit wet- en regelgeving en jurisprudentie.

Duurzaamheid:

Er ligt geen relatie met het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid

Financiële dekking:

Kosten voor het opstellen van de gedragscode zijn gedekt binnen bestaande budgetten.

Communicatie:

De gedragscodes worden op de gebruikelijke manier gepubliceerd en bekendgemaakt (regelingenbank en KernPunten). De griffier draagt zorg voor aanpassing van teksten op het raadsinformatiesysteem.

Vervolg:

Het ambtelijk traject start in de week van 20 maart 2017. DT, griffier, HR adviseur en de externe adviseur (bureau Necker van Naem) bezoeken alle organisatie eenheden om integriteit onder de aandacht te brengen en input op te halen voor het ambtelijk deel van de gedragscode. Vaststelling in het college van de gedragscode ambtenaren volgt in april, de raad wordt hierover geïnformeerd.

Bijlagen:

Gedragscode bestuurders en volksvertegenwoordigers.
Beantwoording technische vragen

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. H.C.P. Noten

de gemeentesecretaris-alg. directeur,
drs. J.H.J. Berends

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14 februari 2017, nummer 569;

overwegende dat het wenselijk is om een gedragscode integriteit vast te stellen;

gelet op artikelen 15, 41c en 69 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. De gedragscode integriteit bestuurders en volksvertegenwoordigers 2017 vast te stellen
2. De 'Gedragscode integriteit voor de leden van de gemeenteraad', zoals vastgesteld op 26 mei 2003, in te trekken.
3. Een geschenkenregister in te stellen.
4. Kennis te nemen van het ambtelijk vervolgtraject.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 27 maart 2017.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. H.C.P. Noten

de griffier,
drs. J. Leegwater